

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v hlavním líčení dne 11. ledna 2024 v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jana Šlosara a přísedících Věry Trynklové a Evy Janebové

takto:

Obžalovaný

██████████, narozený ██████████, bytem ██████████
██████████, naposledy bytem ██████████, ██████████, toho času ve vazbě
ve Vazební věznici a ██████████,

je vinen, že

poté, co ve večerních hodinách dne ██████████ 2023, po předchozí vzájemné domluvě s poškozenou ██████████, narozenou ██████████, kterou náhodně potkal, s ní odešel do místa svého posledního bydliště do bytu v ██████████. nadzemním podlaží bytového domu číslo popisné ██████████ na ulici ██████████, okres ██████████, kraj Vysočina, kde v blíže nezjištěné době došlo z jeho strany i ze strany poškozené k dobrovolnému pohlavnímu styku,

přičemž v průběhu soulože, s vědomím, že svým jednáním může poškozené způsobit i smrt, s čímž byl srozuměn, za účelem svého sexuálního uspokojení poškozené silou po dobu několika minut stlačil svými rukama, obtočeným trikem a jejími vlasy oblast jejího krku tak, že jí způsobil oděrky kůže přední strany krku, krevní výrony měkkých tkání přední strany krku pod dolní čelistí a zlomeniny pravého horního rohu chrupavky štítné a levého rohu jazyčky, když tyto zlomeniny hrtanových chrupavek vedly u poškozené k uzavěře dýchacích cest a k její smrti udušením,

následně po neúspěšné resuscitaci vzal tělo poškozené, snesl je do ■ podlaží domu, a odtud s tělem poškozené sjel výtahem do přízemí domu a vynesl je před ■ do ■, kde tělo poškozené zanechal ležet,

tedy

jiného úmyslně usmrtil,

čímž spáchal

zvláště závažný zločin vraždy podle § 140 odst. 1 tr. zákoníku,

a odsuzuje se

podle § 140 odst. 1 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v délce **deseti let**.

Podle § 56 odst. 3 tr. zákoníku se obžalovaný pro výkon trestu zařazuje do věznice **s ostrahou**.

Podle § 99 odst. 2 písm. a), odst. 4 tr. zákoníku se obžalovanému ukládá ochranné léčení sexuologické v ústavní formě.

Podle § 228 odst. 1 tr. řádu je obžalovaný povinen na náhradě škody zaplatit poškozené České průmyslové zdravotní pojišťovně, se sídlem Ostrava, Vítkovice, Jeremenkova 161/11, částku 7 033 Kč, a poškozenému ■, narozenému ■, trvale bytem ■ nyní bytem ■, částku 33 730 Kč.

Podle § 228 odst. 1 tr. řádu je obžalovaný povinen na náhradě nemajetkové újmy zaplatit poškozené ■, narozené ■, trvale bytem ■, nyní bytem ■ částku 200 000 Kč, a poškozenému ■, narozenému ■, trvale bytem ■, nyní bytem ■, částku ■ Kč, přičemž oba poškození se podle § 229 odst. 2 tr. řádu odkazují se zbytkem svého nároku na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních.

Podle § 229 odst. 1 tr. řádu se poškození ■, narozený ■, trvale bytem ■, nyní bytem ■, ■, narozená ■, trvale bytem ■, ■, rozená ■, narozená ■, trvale bytem ■, ■, narozená ■, trvale bytem ■, odkazují se svým nárokem na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních.

Odůvodnění:

Trestní řízení před soudem

1. Dne 2. 11. 2023 byla u Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích podána obžaloba na ■ pro zvláště závažný zločin vraždy podle § 140 odst. 1 tr. zákoníku, jehož se měl dopustit tím, že

poté, co ve večerních hodinách dne ■. 2023, po předchozí vzájemné domluvě s poškozenou ■, narozenou ■, kterou náhodně potkal na ulici, odešel ní do místa svého posledního bydliště do bytu v ■. nadzemním podlaží bytového domu číslo popisné ■ na ulici ■, okres ■, kraj Vysočina, kde s ní měl v blíže nezjištěné době z jeho strany i ze strany poškozené dobrovolný pohlavní styk, kdy v průběhu soulože, se srozměním ji usmrtil, poškozené ■ násilně po dobu několika minut stlačil svými rukama, obtočeným trikem a jejími vlasy oblast krku, čímž jí způsobil oděrky kůže přední strany krku, krevní výrony měkkých tkání přední strany krku pod dolní čelistí a zlomeniny pravého horního rohu chrupavky štítné a levého rohu jazyčky, když tyto zlomeniny brtanových chrupavek vedly u poškozené k uzavěře dýchacích cest a k její smrti udušením, kdy následně vzal tělo poškozené, snesl jej do ■. podlaží domu a odtud

Shodu s prvopisem potvrzuje ■.

s tělem poškozené [REDAKCE] sjel výtahem do přízemí domu a vynesl je před [REDAKCE], kde tělo poškozené zanechal ležet.

2. Hlavní líčení soud konal dne 11. 1. 2024.

Důkazy

3. V hlavním líčení byl proveden důkaz výpovědi obžalovaného. Dále byly za souhlasu obžalovaného i státní zástupkyně přečteny jak výpovědi svědků [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE] a [REDAKCE], tak i znalecký posudek Ing. Aleše Bačiny z oboru zdravotnictví, odvětví toxikologie. V hlavním líčení byli vyslechnuti znalci [REDAKCE] (obor zdravotnictví, odvětví psychiatrie), [REDAKCE] [REDAKCE] [REDAKCE] [REDAKCE] (obor zdravotnictví, odvětví klinická psychologie), [REDAKCE] (obor zdravotnictví, odvětví psychiatrie a sexuologie) a [REDAKCE] (obor zdravotnictví, odvětví soudní lékařství). Rovněž byly provedeny listinné důkazy – záznam městské policie o nálezů těla poškozené, protokoly o ohledání místa činu včetně fotodokumentace (místo nálezů těla poškozené a společné prostory domu), protokol o provedení domovní prohlídky, faktura související s pohřbem poškozené, sdělení zdravotní pojišťovny, rozpis účtu pojištěnce, opisy z evidence přestupků a rejstříku trestů.
4. Před zahájením dokazování obžalovaný a státní zástupkyně shodně prohlásili některé skutečnosti za nesporné (jedná se o úvodní část skutkového děje do příchodu obžalovaného s poškozenou do bytu a o závěrečnou část popisující způsob, kterým obžalovaný naložil s mrtvým tělem poškozené), od jejichž dokazování soud procesním usnesením upustil. Konkrétně se jednalo o skutečnosti spočívající v tom, že

poté, co obžalovaný ve večerních hodinách dne [REDAKCE] 2023, po předchozí vzájemné domluvě s poškozenou [REDAKCE] [REDAKCE], narozenou [REDAKCE], kterou náhodně potkal, odešel s ní do místa svého posledního bydliště do bytu v [REDAKCE]. nadzemním podlaží bytového domu číslo popisné [REDAKCE] na ulici [REDAKCE], okres [REDAKCE] [REDAKCE] kraj Vysočina, kde s ní měl v blíže nezjištěné době z jeho strany i ze strany poškozené dobrovolný pohlavní styk, a následně vzal tělo poškozené, snesl jej do [REDAKCE] podlaží domu a odtud s tělem poškozené [REDAKCE] sjel výtahem do přízemí domu a vynesl je před [REDAKCE], kde tělo poškozené zanechal ležet.

5. Stručně lze shrnout, že obžalovaný za nesporné skutečnosti neoznačil své srozumění s usmrcením poškozené, dále intenzitu a délku dušení poškozené, také popřel, že by při dušení poškozené použil kromě jejích vlasů a trika i své ruce.

Obhajoba obžalovaného

6. Obžalovaný [REDAKCE] ve své výpovědi v přípravném řízení i v hlavním líčení shodně vypověděl, že poškozenou [REDAKCE] náhodně potkal ve vlaku, kterým cestovali z [REDAKCE] do [REDAKCE]. Obžalovaný ohledně času, kdy se s poškozenou poprvé potkal, vypověděl v přípravném řízení a v hlavním líčení odlišně, avšak tato skutečnost nemá podstatný vliv na zjištěný skutkový děj a soud za přesnější vyhodnotil časové bližší výpověď obžalovaného z přípravného řízení. Výpovědi obžalovaného má soud za prokázané, že jej poškozená oslovila s žádostí o cigaretu a informaci, kde by mohla přespát, a že jí obžalovaný nabídl nocleh u něj v bytě. Obžalovaný podrobně popsal, že v bytě došlo k oboustranně dobrovolnému sexu, nejprve k první souloži, při níž byla poškozená na zádech, trvající asi půl hodiny, a krátce na to k druhé souloži, která trvala podobně dlouhou dobu jako první soulož či možná ještě déle. V hlavním líčení obžalovaný vypověděl, že v průběhu druhé soulože, když poškozená byla „na čtyřech“, tak asi deset minut před koncem soulože začal tričkem, které dal kolem krku poškozené, ji přidušovat, nebyl si jist, zda použil i její vlasy. Soud má za přesnější vzhledem k časové blízkosti původní výpovědi obžalovaného z přípravného řízení, podle níž poškozené nejprve kolem krku omotal její delší vlasy, které stahoval dozadu, smekaly se mu však, proto jí kolem krku omotal tričko. Obžalovaný v přípravném řízení i v hlavním líčení popřel, že by při dušení poškozené použil své ruce. Jak v hlavním líčení, tak v přípravném řízení obžalovaný

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE].

vedl, že až po konci soulože zjistil, že poškozená nedýchá, je nehybná. Po neúspěšné resuscitaci tělo poškozené oblékl, výtahem ji odvezl do přízemí a odtáhl naproti přes silnici, kde ji položil na trávu.

7. Obžalovaný dále vypověděl, že poté, co odtáhl tělo poškozené, napadlo jej, že provede úklid podle domovního řádu, vytřel výtah, přízemí i prostor od výtahu k jeho bytu. Obžalovaný popřel, že by úklid společných prostor domu souvisel s jeho snahou o zastření stop po odtažení těla poškozené. V brzkých ranních hodinách obžalovaný odjel autobusem do [REDAKCE] za [REDAKCE], aby jim pomohl při stěhování a dále se zakopáním zemřelého psa. Při odchodu z domu před pátou hodinou ranní si všiml lidí, kteří poblíž procházeli, podle obžalovaného by si museli všimnout těla poškozené, z čehož usoudil, že si poškozená z obžalovaného udělala legraci, probrala se a odešla, přesto se na místo, kam ji odtáhl, přesvědčit nešel.

Skutková zjištění

8. Skutkový děj má soud za zjištěný jednak na základě nesporných skutečností, které označili obžalovaný i státní zástupkyně a soud upustil od jejich dokazování, jednak na základě provedených důkazů.
9. Výpovědi znalce [REDAKCE] z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství, bylo prokázáno, že objektivně zjištěná poranění na těle poškozené zcela neodpovídají mechanismu, který ve své výpovědi popsal obžalovaný. Poranění, která svědčí pro přímé působení rukou, tedy nikoliv pouze vlasy či trikem, na krk poškozené, jsou popsána ve znaleckém posudku i v pitevním protokolu. Poranění brady poškozené včetně krevních výronů v podkoží a svalech brady a krevní výron v podkoží na přechodu týlní krajiny a zadní strany krku vznikly přímým i tečným působením tupého násilí střední intenzity proti spodní straně brady poškozené a přímým působením tupého násilí malé až střední intenzity proti přechodu týlní krajiny hlavy a zadní strany krku poškozené. Zlomeniny chrupavek hrtanu vznikly tupým násilím, které, o větší ploše, střední až velkou intenzitou, převážně směrem zpředu dozadu z pohledu poškozené, působilo proti krku poškozené. Vznik poranění krku poškozené jako celku lze ze soudně-lékařského hlediska velmi dobře vysvětlit mechanismem stížení brady či krku poškozené rukou či rukama druhé osoby a širokým měkkým škrtidlem (např. textile, vlasy poškozené, apod.). Na základě znaleckého zkoumání a výpovědi [REDAKCE] má soud za vyvrácenou výpověď obžalovaného, že při škrcení poškozené použil pouze její vlasy a tričko, naopak dovodil, že obžalovaný použil i své ruce. Pro úplnost soud dodává, že i v případě, pokud by obžalovaný způsobil smrt poškozené pouze škrcením jejími vlasy a tričkem, neměla by tato hypotetická změna popisu skutkového děje žádný podstatný vliv ani na právní kvalifikaci jeho jednání, ani na výrok o trestu a ochranném opatření.
10. Obžalovaný se blíže nevyjádřil k délce škrcení poškozené, v hlavním líčení uvedl, že ji začal škrtit deset minut před koncem soulože. Výpovědi znalce [REDAKCE] má soud za prokázané, že bezprostřední příčinou smrti poškozené [REDAKCE] bylo udušení v důsledku déle trvajícího (v řádu více jednotek minut) stížení krku a tím útlaku dýchacích cest a nervově cévních svazků krku škrtidlem a rukama druhé osoby.
11. Obžalovaný ve své výpovědi uvedl, že škrcení sexuální partnerky praktikoval i s jinými ženami, jednalo se o ženy, které nebyl schopen jmenovat, konkrétně označil pouze [REDAKCE], kterou přiškrcoval tričkem. Svědkyně [REDAKCE] ve své výpovědi potvrdila, že se s obžalovaným kolem roku 2019 intimně stýkala. Svědkyně popsala, že obžalovaný po ní požadoval submisivní sexuální styk, při němž by ji svázal, svědkyně jej v tomto směru odmítala. Při jednom pohlavním styku v koupelně však došlo k tomu, že ji nečekaně zezadu kolem krku přehodil ručník, zatáhl s ním silně k sobě, svědkyně nestačila reagovat a probrala se až později ve vaně, do které zřejmě upadla.
12. Skutečnost, že při škrcení jiné osoby může dojít nejen k újmě na zdraví, ale i smrti, soud považuje

za notoriету, které si byl obžalovaný vědom, ostatně znalkyně [REDAKCE] ve své výpovědi uvedla, že i malé dítě ví, že škrcením může dojít ke smrtelnému následku. Obžalovaný měl zkušenost přinejmenším z popsaného pohlavního styku s [REDAKCE], že při škrcení sexuální partnerky může dojít k jejímu bezvědomí. Vzhledem k tomu, že možný smrtelný následek škrcení je notoriетou, kterou znal i obžalovaný, který měl nejméně v jednom případě zkušenost s tím, že škrcení nemusí nutně vést pouze k lepšímu orgasmu škrcené osoby, jak se obžalovaný hájil, soud v rámci skutkových zjištění dospěl k tomu, že obžalovaný si byl tohoto možného následku vědom. Vzhledem k výpovědi svědkyně [REDAKCE] o nadšení, které obžalovaný projevoval při žádosti o submisivní sexuální praktiky i vzhledem k jeho reakci poté, co bez domluvy se svědkyní jednu z těchto praktik – škrcení provedl, a vzhledem k závěrům znalkyně [REDAKCE] o sexuální preferenci obžalovaného v podobě sadismu, soud neuvěřil obžalovanému, že primárním důvodem škrcení poškozené byl předpoklad jejího lepšího orgasmu (tuto motivaci nelze vyloučit, avšak pouze jako vedlejší), naopak dospěl k závěru, že primárním účelem jednání obžalovaného bylo vlastní sexuální uspokojení. Pro úplnost lze dodat, že v kontradikci s tvrzením obžalovaného o jeho zájmu o uspokojení jejích potřeb je způsob, kterým následně naložil s jejím tělem, které odtáhl [REDAKCE], který svědčí spíše o tom, že poškozená pro obžalovaného byla pouze živým nástrojem k uspokojení jeho sexuálního pudu.

13. Obžalovaný se dále hájil tím, že byt' se s poškozenou předem na škrcení během pohlavního styku nedohodl, neboť to byl jeho spontánní nápad, neprojevila žádný nesouhlas s jeho jednáním. Výpovědi svědkyně [REDAKCE] má soud za prokázané, že ve večerních hodinách dne [REDAKCE] 2023 slyšela ze sousedního bytu, který obýval obžalovaný, neobvyklé rány, skřeky a ženský hlas, bouchala na zeď, aby byl klid. Z její výpovědi však nelze dovodit, že se nutně jednalo o projev nesouhlasu poškozené s jednáním (škrcením) obžalovaného, neboť se mohlo jednat o zvuky související s tancem a zábavou před pohlavním stykem či přímo o projevy poškozené během soulože. Z výpovědi znalce [REDAKCE] navíc vyplynulo, že při škrcení poškozená ani fyzicky nemusela mít možnost projevit nesouhlas v důsledku útlaku dýchacích cest a nervově cévních svazků krku či v důsledku ztráty jejího vědomí, přičemž nelze přehlédnout, že na její schopnost komunikovat s obžalovaným měl vliv i požitý alkohol – podle znaleckého posudku Ing. Aleše Bačiny (obor zdravotnictví, odvětví soudní toxikologie) hladina etylalkoholu v krvi poškozené odpovídala stavu střední opilosti (1,54 g/kg).
14. Pro úplnost soud ke skutkovým zjištěním dodává, že výpovědi svědkyně [REDAKCE] má soud za prokázané, že po 23. hodině venčila psa, v domě čp. [REDAKCE] zahlédla světlo v horním patře, poté přijel výtah do přízemí, viděla mladíka uklízet ve vchodu, z čehož lze z časového hlediska dovodit, že v tuto dobu již byla poškozená obžalovaným odtažena před dům, neboť úklid obžalovaný prováděl až následně. Soud rovněž konstatuje, že neuvěřil obžalovanému, že by úklid společných prostor nesouvisel s předchozím odtažením těla poškozené, neboť následoval bezprostředně poté, navíc z protokolu o ohledání místa činu vyplynulo, že i přes provedení úklid ve společných prostorách domu zůstaly krevní stopy pocházející z těla poškozené.
15. Výpovědi [REDAKCE] [REDAKCE], [REDAKCE] obžalovaného, má soud za vyvrácenou obhajobu obžalovaného, že jej nenapadlo zavolat pro poškozenou lékařskou pomoc, protože konzumovali alkohol a zpanikařil, neboť jí výslovně sdělil, že tak neučinil proto, aby se mu lidé nesmáli. Výpovědi svědkyň [REDAKCE] a [REDAKCE], se kterými byl v příležitostném kontaktu, bylo prokázáno, že obžalovaný byl spíše tichý, nenápadný, chtěl s nimi navázat bližší vztah, avšak svědkyně neměly zájem. Místní okolnosti činu popsaného ve výroku byly v detailech prokázány protokolem o provedení domovní prohlídky v bytě obžalovaného.

Právní kvalifikace

16. Mezi znaky skutkové podstaty patří objekt, objektivní stránka, subjekt a subjektivní stránka.

objekt

17. Obecným objektem skutkové podstaty trestného činu vraždy je lidský život, jehož ochrana je vyjádřena trestností takového jednání. V této věci se jednalo o konkrétní objekt – život poškozené [REDAKCE], jehož zákonem stanovená ochrana byla jednáním obžalovaného porušena.

objektivní stránka

18. Příčinou, které vedla ke smrti poškozené, bylo jednání obžalovaného, který vlasy, trikem i svými rukama škrtil poškozenou (stlačením zejména přední části krku poškozené), v důsledku čehož (příčinná souvislost) došlo ke zlomenině hrtnových chrupavek a k udušení poškozené.

subjekt

19. Subjektem trestného činu je trestně odpovědná osoba, která se ve smyslu § 22 tr. zákoníku svým jednáním naplní znaky skutkové podstaty trestného činu. V této věci je konkrétním pachatelem fyzická osoba – obžalovaný [REDAKCE], jehož trestní odpovědnost nebyla vyloučena ani nedostatečným věkem (§ 25 tr. zákoníku) a ani zjištěnou nepřičetností (§ 26 tr. zákoníku).
20. Jak vyplynulo z výpovědi znalkyně [REDAKCE] [REDAKCE] [REDAKCE] (obor zdravotnictví, odvětví psychiatrie, sexuologie), obžalovaný trpí poruchou sexuální preference typu sadismu, kdy svého vzrušení dosahuje dominancí nad obětí (tzv. mít oběť ve své moci) a jejím fyzickým a duševním utrpením. Pro dosažení vzrušení potřebuje oběť znehybnit, a to před pohlavním stykem, v jeho průběhu nebo i místo samotného styku. Ze sexuologického hlediska byla schopnost rozpoznat protiprávnost svého jednání u obžalovaného plně zachována. Jeho schopnost své jednání ovládat byla snížena podstatně v důsledku poruchy sexuální preference typu sadismu. O úplné vymizení ovládacích schopností se nejednalo. Ze znaleckého posudku a výpovědi znalkyně [REDAKCE] [REDAKCE] (obor zdravotnictví, odvětví psychiatrie) má soud za prokázané, že obžalovaný mohl v době spáchání trestného činu z psychiatrického hlediska rozpoznat jeho protiprávnost a své jednání mohl ovládat. Pokud byl pod vlivem alkoholu, pak nevypil nadměrné množství a na inkriminovanou událost si pamatuje do podrobností, nešlo tedy o patickou či komplikovanou opilost.
21. Na základě výše uvedeného tak soud dospěl k závěru, že u obžalovaného se nejednalo o zcela zachovalou přičetnost, ale o zmenšenou přičetnost (podstatně snížená schopnost ovládnout své jednání) ve smyslu § 27 tr. zákoníku, podle něhož kdo pro duševní poruchu v době spáchání činu měl podstatně sníženou schopnost rozpoznat jeho protiprávnost nebo ovládat své jednání, je zmenšeně přičetný.

subjektivní stránka

22. Subjektivní stránkou se rozumí voluntární (z hlediska chtění) vztah pachatele k jeho protiprávnímu chování. Trestní zákoník rozlišuje tento vztah jako zavinění úmyslné či nedbalostní.
23. Podle § 15 odst. 1 tr. zákoníku je trestný čin spáchán úmyslně, jestliže pachatel a) chtěl způsobem uvedeným v trestním zákoně porušit nebo ohrozit zájem chráněný takovým zákonem, nebo b) věděl, že svým jednáním může takové porušení nebo ohrožení způsobit, a pro případ, že je způsobí, byl s tím srozuměn. Praxe i teorie označuje první způsob za úmysl přímý a druhý způsob za úmysl nepřímý.
24. Podle § 16 odst. 1 tr. zákoníku trestný čin je spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel a) věděl, že může způsobem uvedeným v trestním zákoně porušit nebo ohrozit zájem chráněný takovým zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal, že takové porušení nebo ohrožení nezpůsobí, nebo b) nevěděl, že svým jednáním může takové porušení nebo ohrožení způsobit, ač o tom vzhledem k okolnostem a ke svým osobním poměrům vědět měl a mohl.

25. V této věci z provedených důkazů nevyplývá, že by obžalovaný chtěl [REDAKCE] usmrtit (úmysl přímý). Vzhledem k tomu, že se obžalovaný hájil tím, že ke smrti poškozené došlo bez jeho záměru, soud se podrobně zabýval otázkou způsobu, formy zavinění obžalovaného.
26. Jak je výše uvedeno, soud dospěl k závěru, že obžalovaný si byl možného následku (smrti poškozené) svého jednání (několikaminutového škrcení poškozené) v nezbytné míře vědom. Toto zjištění samo o sobě však neumožňuje rozlišit, zdali se u obžalovaného jednalo o úmysl nepřímý či nedbalost vědomou, neboť u obou způsobů zavinění je shodným znakem týkajícím se gnoseologické (z hlediska poznání) složky zavinění to, že obžalovaný věděl, že svým jednáním může takové porušení (smrt poškozené) způsobit.
27. U nepřímého úmyslu je obligatorním znakem volní souhlasnost představy možného následku pachatele s jejím uskutečněním, tzn. že pro případ, že nastane následek chráněný trestním zákoníkem způsobí, je s ním pachatel srozuměn, přičemž podle § 15 odst. 2 tr. zákoníku se srozuměním rozumí i smíření pachatele s tím, že způsobem uvedeným v trestním zákoně může porušit zájem chráněný takovým zákonem. Na rozdíl od nepřímého úmyslu u vědomé nedbalosti pachatel bez přiměřených důvodů spoléhá na to, že takové porušení nezpůsobí (volní nesouhlasnost).
28. V této souvislosti soud odkazuje na odbornou literaturu, na související rozhodnutí a dosavadní soudní praxi. Srozumění pachatele u nepřímého úmyslu vyjadřuje aktivní volní vztah pachatele k způsobení následku relevantního pro trestní právo, čímž je míněna vůle, jež se projevila navenek, tj. chováním pachatele. Způsobení takového následku však není přímým cílem pachatele, ani nevyhnutelným prostředkem (přímo ho nechce, ale je srozuměn s rizikem jeho vzniku), neboť pachatel sleduje svým záměrem cíl jiný, který může být z hlediska trestního práva jak cílem relevantním, tak i cílem obecně nezávadným. Přitom je však pachatel vždy srozuměn s tím, že realizace tohoto cíle předpokládá in eventum způsobení následku významného pro trestní právo, avšak tento následek je nechtěným, pouze vedlejším následkem jednání pachatele, s kterým je však srozuměn. (Šámal, Pavel a kol. Trestní zákoník. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023, s. 340, marg. č. 9.)
29. Soud ve shodě s odbornou literaturou konstatuje, že kritériem nedbalosti je zachovávaní potřebné míry opatrnosti pachatelem. Míra opatrnosti je dána spojením objektivního a subjektivního hlediska při předvídání způsobení poruchy nebo ohrožení zájmu chráněného trestním zákoníkem, neboť jedině spojení obou těchto hledisek při posuzování trestní odpovědnosti za trestný čin z nedbalosti odpovídá zásadě odpovědnosti za zavinění v trestním právu. Objektivní hledisko doplněné subjektivním hlediskem platí i pro vymezení nedbalosti vědomé, poněvadž přiměřenost důvodů, na něž pachatel spoléhá, že nezpůsobí porušení nebo ohrožení zájmu, je třeba posuzovat podle toho, jak se situace jevila pachateli, i vzhledem k vnějším okolnostem konkrétního případu. Při posuzování rozhraní vědomé nedbalosti od eventuálního úmyslu je třeba hodnotit, zda důvody, pro které pachatel spoléhá, že následek nezpůsobí, mají charakter dostatečných důvodů, za něž je možno považovat jen takové důvody, které sice v posuzovaném případě nebyly způsobilé zabránit relevantnímu následku z hlediska trestního práva, ale v jiné situaci a za jiných podmínek by k tomu mohly být reálně způsobilé. Nejde tedy o spoléhání se na náhodu. Tam kde pachatel spoléhá jen na šťastnou náhodu, nejedná z vědomé nedbalosti, neboť jde o eventuální úmysl (Šámal, Pavel a kol. Trestní zákoník. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023, s. 369-370, marg. č. 2 a 4.).
30. Jak je výše uvedeno, soud dospěl k závěru, že cílem jednání obžalovaného spočívajícího v několikaminutovém škrcení poškozené bylo vzhledem k jeho sexuální preferenci uspokojení vlastního pohlavního pudu. Nebyly zjištěny žádné skutkové okolnosti, které by svědčily o přiměřené opatrnosti obžalovaného při jeho jednání vzhledem k možnému následku. Obžalovaný sám vypověděl, že se jednalo o jeho spontánní nápad, s poškozenou se předem na škrcení nedomlouval. Rovněž nebylo zjištěno, že by v průběhu škrcení obžalovaný jakkoliv

sledoval a kontroloval zdravotní stav poškozené, např. zdali neupadla do bezvědomí (obdobně jako [REDAKCE]), zdali se nedusí či zdali je jí vůbec jednání obžalovaného příjemné a souhlasí s ním. Obžalovaný de facto svojí spontaneitou poškozené nedal ani příležitost projevit nesouhlas, přičemž poškozená ani nemusela mít dostatek času či fyzickou možnost od zahájení škrcení do ztráty vědomí svůj nesouhlas projevit. Soud nepochybuje o tom, že obžalovaný smrt obžalované nezamýšlel způsobit a tato představa pro něj nebyla libá. V této souvislosti však soud příkladmo odkazuje také na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 10. 2004, sp. zn. 11 Tdo 919/2004, podle něhož zavinění ve formě nepřímého úmyslu ve vztahu k porušení nebo ohrožení zájmu chráněného trestním zákonem je možné dovodit i v případech, kdy cílem pachatelova jednání bylo dosažení jiného možného výsledku, z hlediska trestního práva nevýznamného, a eventualita vzniku následku uvedeného v trestním zákoně mu byla nepříjemná. Jestliže pachatel věděl, že v důsledku jeho jednání může stejně tak namísto zamýšleného výsledku nastat následek uvedený v trestním zákoně, jenž mu je nepříjemný, přičemž nepočítal s žádnou konkrétní skutečností, která by takovému vývoji zabránila, a přesto tak jednal, neboť nechtěl ani za cenu tohoto rizika od svého záměru ustoupit, byl s takovým následkem srozuměn ve smyslu citovaného ustanovení trestního zákona.

31. Obžalovaný se hájil tím, že se škrcením sexuálních partnerek měl z minulosti pozitivní zkušenost. Obžalovaný však neuvedl s výjimkou [REDAKCE] žádnou jinou konkrétní ženu a svědkyně [REDAKCE] vypověděla, že ke škrcení (navíc bez jejího souhlasu) došlo pouze jedinkrát a že při něm upadla do krátkého bezvědomí. Nebyly tak zjištěny žádné konkrétní okolnosti (např. opakovaná sexuální praxe obžalovaného spočívající ve škrcení, při němž by nejen nedošlo ke zdravotní újmě jeho partnerek, ale dokonce by jim jeho jednání bylo příjemné), pro které by se obžalovaný mohl domnívat, že ke smrti poškozené nedojde.
32. Na základě výše uvedeného soud dospěl k závěru, že trestně odpovědný pachatel – obžalovaný [REDAKCE] v úmyslném zavinění (nepřímý úmysl) usmrtil poškozenou [REDAKCE], tedy jiného úmyslně usmrtil, čímž se dopustil trestného činu vraždy podle § 140 odst. 1 tr. zákoníku, který je ve smyslu ustanovení § 14 odst. 3 tr. zákoníku zvláště závažným zločinem.

Trest

33. Podle § 39 odst. 1 tr. zákoníku při stanovení druhu trestu a jeho výměry soud přihlédl k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu, k osobním, rodinným, majetkovým a jiným poměrům obžalovaného a k jeho dosavadnímu způsobu života a k možnosti jeho nápravy. Soud rovněž přihlédl k účinkům a důsledkům, které lze očekávat od trestu pro budoucí život obžalovaného. Podle § 39 odst. 2 tr. zákoníku povaha a závažnost trestného činu jsou určovány zejména významem chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsobem provedení činu a jeho následky, okolnostmi, za kterých byl čin spáchán, osobou obžalovaného, mírou jejího zavinění a jeho pohnutkou, záměrem nebo cílem. Podle § 39 odst. 3 tr. zákoníku při stanovení druhu trestu a jeho výměry soud také přihlédl k polehčujícím a přitěžujícím okolnostem podle § 41 a § 42 tr. zákoníku.
34. Obžalovaný svým jednáním porušil zájem chráněný trestním zákoníkem spočívající v ochraně lidského života.
35. V opisu rejstříku trestů a opisu evidence přestupků nemá obžalovaný žádný záznam. Obžalovaný je svobodný, bezdětný, na jeho péči není závislá jiná osoba. V době vzetí do vazby byl obžalovaný zaměstnán jako [REDAKCE] ve společnosti [REDAKCE].
36. Z výpovědi a znaleckého posudku znalkyně [REDAKCE] (obor zdravotnictví, odvětví psychiatrie) obžalovaný netrpí a ani v době spáchaní trestného činu netrpěl duševní chorobou či poruchou. Trpí však poruchou osobnosti s těžkým emočním defektem typu morální necitlivosti. Výpovědi znalkyně [REDAKCE] (obor zdravotnictví, odvětví klinická psychologie) bylo prokázáno, že osobnost obžalovaného je nediferencovaná s asociálními

a anetickými rysy. Intelpekt obžalovaného je lehce [REDAKCE], avšak značně nevyrovnaný, verbální složka je v pásmu intelektového [REDAKCE], zatímco složka nonverbální je v pásmu dobrého průměru. Motivace obžalovaného k činu vyplývá z patologicky formované sexuality. Prognóza dalšího vývoje osobnosti ve vztahu k protispolečenskému jednání se u obžalovaného v současnosti jeví jako nepříznivá, překážkou úspěšné resocializace z osobnostního hlediska jsou především rysy asociální a anetické, podporované sklonem k extrapunitivitě a narušenou vazbou na realitu.

37. Soud shledal polehčující okolnost ve smyslu § 41 písm. p) tr. zákoníku, tedy že obžalovaný před spáchání trestného činu vedl řádný život. Za přitěžující okolnost soud považuje způsob, kterým obžalovaný následně po usmrcení poškozené a neúspěšné resuscitaci naložil s jejím tělem. Při ukládání trestu soud zároveň přihlédl k tomu, že obžalovaný se trestného činu dopustil v nepřímém úmyslu a ve stavu zmenšené přičetnosti a současně mu je ukládáno i ochranné léčení sexuologické v ústavní formě.
38. Trest byl ukládán podle § 140 odst. 1 tr. zákoníku, u něhož sazba odnětí svobody činí deset až osmnáct let.
39. Na základě všech rozhodných okolností soud neshledal dostatečný důvod pro mimořádné snížení trestu pod spodní hranici trestní sazby, přičemž za odpovídající trest považuje vzhledem k současně ukládanému ochrannému léčení trest odnětí svobody vyměřený na spodní hranici trestní sazby, tedy v délce deseti let.
40. Podle ustanovení § 56 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku by přicházelo do úvahy obžalovaného zařadit do věznice se zvýšenou ostrahou, neboť mu byl za zvlášť závažný zločin uložen trest delší než osm let. Na druhou stranu soud vzal do úvahy osobnost obžalovaného, skutečnost, že se jedná o jeho první uvěznění, přičemž s trestem je současně uloženo i ochranné léčení a dospěl k závěru, že vhodnějším typem věznice za účelem přílehavějšího působení na obžalovaného bude pouze věznice s ostrahou, do níž jej podle § 56 odst. 3 tr. zákoníku zařadil.

Ochranné opatření

41. Znaleckým posudkem [REDAKCE] bylo prokázáno, že ze sexuologického hlediska je pobyt obžalovaného na svobodě nebezpečný pro riziko analogického sadistického jednání. Jak vyplynulo z výpovědi znalkyně v hlavním líčení, u obžalovaného lze předpokládat delší intenzivní léčbu, za účelem získání náhledu na svoji sexuální poruchu. S ohledem na zjištěné okolnosti trestného jednání obžalovaného a jeho zmenšenou přičetnost soud dospěl k závěru, že je na místě podle § 99 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku uložit ochranné léčení sexuologické, když za duševní poruchu je třeba podle ustanovení § 123 tr. zákoníku považovat zjištěnou sexuální odchylku.

Náhrada škody a náhrada nemajetkové újmy

42. S nárokem na náhradu škody se k trestnímu stíhání obžalovaného připojili jednak Česká průmyslová zdravotní pojišťovna, jednak poškozený [REDAKCE]. Zdravotní pojišťovna řádně doložila rozpisem účtu pojištěnce vynaložené náklady v souvislosti s výjezdem záchranné služby k mrtvému tělu poškozené. Tyto náklady ve výši 7 033 Kč jsou v příčinné souvislosti s jednáním obžalovaného, který poškozenou usmrtil a odtáhl na místo jejího pozdějšího nálezů. Podle § 55 odst. 1 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů, má zdravotní pojišťovna vůči třetí osobě právo na náhradu těch nákladů na hrazené služby, které vynaložila v důsledku zaviněného protiprávního jednání této třetí osoby vůči pojištěnci, jímž byla v této věci poškozená [REDAKCE]. Poškozený [REDAKCE] doložil příslušnou fakturou náklady na pohřeb poškozené [REDAKCE], který vypravil. Tyto náklady v prokázané výši 33 730 Kč jsou rovněž náklady, které vznikly v důsledku jednání obžalovaného a je na místě je považovat za škodu způsobenou v důsledku jeho protiprávního jednání. Soud proto postupoval podle § 228 odst. 1 tr. řádu a oběma poškozeným nárok na náhradu škody v plném rozsahu

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE].

přiznal tak, jak je uvedeno ve výroku.

43. Poškození [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] prostřednictvím své poručnice [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] ([REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] poškozené [REDACTED]) se připojili k trestnímu stíhání s nárokem na náhradu nemajetkové újmy, který vyčíslili v poučení poškozených ve výši od 50 000 Kč do 2 000 000 Kč.
44. Za nemajetkovou újmu se považuje příkoří, které se projevuje jinde než na majetku (např. v osobní sféře). Oblast nemajetkové újmy je zahrnuta v ustanovení § 81 a § 82 občanského zákoníku (zák. č. 89/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Podle § 81 odst. 2 občanského zákoníku ochrany požívají zejména život a důstojnost člověka, jeho zdraví a právo žít v příznivém životním prostředí, jeho vážnost, čest, soukromí a jeho projevy osobní povahy.
45. Z ustanovení § 2951 odst. 2 občanského zákoníku pak vyplývá, že nemajetková újma se odčiní přiměřeným zadostiučiněním a zadostiučinění musí být poskytnuto v penězích, nezajistí-li jeho jiný způsob skutečně a dostatečně účinné odčinění způsobené újmy. Způsob rozhodnutí o výši náhrady nemajetkové újmy v penězích upravuje § 2955 občanského zákoníku tak, že nelze-li výši náhrady přesně určit, určí ji podle spravedlivého uvážení jednotlivých okolností případu soud.
46. Soud se proto zabýval tím, zda poškození utrpěli nemajetkovou újmu, která vznikla v důsledku trestného činu obžalovaného, vůči němuž byl nárok uplatněn, a v případě, že se o nemajetkovou újmu jedná, zda dosahuje takové intenzity, kdy se již nejvíe postačujícím jen odčinění přiměřeným zadostiučiněním podle § 2951 odst. 2 občanského zákoníku, ale kdy už mají poškození nárok na její náhradu v penězích. Musí se tedy jednat o takový zásah, který je objektivně způsobitelný vyvolat nemajetkovou újmu a který spočívá v porušení nebo ohrožení osobnosti fyzické osoby, musí se jednat o zásah neoprávněný, resp. protiprávní a musí být dána příčinná souvislost mezi oběma uvedenými předpoklady (např. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 7. 2014, sp. zn. 6 Tdo 347/2014).
47. S výjimkou [REDACTED] nebyl v přípravném řízení žádný z uvedených poškozených vyslechnut a ani jiným způsobem v rámci trestního řízení kromě vyčíslení svého nároku neuvedl žádné informace ke svému vztahu k [REDACTED] či k míře své újmy, které by mohly být podkladem rozhodnutí soudu o přiznání alespoň částečného nároku na náhradu nemajetkové újmy. Ohledně těchto poškozených proto soud postupoval podle § 229 odst. 1 tr. řádu a odkázal je s jejich nárokem na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních.
48. Poškozená [REDACTED] byla vyslechnuta, popsala svůj vztah k [REDACTED] [REDACTED] i svoji snahu o pomoc nejen v souvislosti se závěrem těhotenství a porodem [REDACTED]. Z výpovědi [REDACTED] vyplynulo, že jí byl [REDACTED] [REDACTED] svěřen do péče, přičemž [REDACTED] se o svého [REDACTED] prakticky nestarala. Přestože nebyly zjištěny další potřebné informace k rozhodnutí o nároku na náhradu nemajetkové újmy ve větším rozsahu, soud má za to, že lze na základě provedených důkazů učinit závěr o minimální výši náhrady nemajetkové újmy [REDACTED] i [REDACTED], kterou lze již v trestním řízení přiznat. S ohledem na stávající judikaturu, zjištěné okolnosti včetně vztahu poškozené [REDACTED] ke své [REDACTED] i svému [REDACTED], s ohledem na citové trauma, které utrpěli [REDACTED] i přiměřeně ke svému věku [REDACTED], který byl v důsledku jednání obžalovaného nevratně připraven o možnost péče ze strany jeho [REDACTED], soud přiznal těmto poškozeným nárok na náhradu nemajetkové újmy u [REDACTED] v odpovídající výši 200 000 Kč a u [REDACTED] ve výši [REDACTED] Kč, přičemž tyto poškozené se zbytkem jejich nároku v souladu s § 229 odst. 2 tr. řádu odkázal na řízení ve věcech občanskoprávních.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze do osmi dnů od doručení jeho opisu podat ke Krajskému soudu v Hradci Králové – pobočce v Pardubicích odvolání. O odvolání rozhoduje Vrchní soud v Praze.

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDACTED].

Rozsudek může odvoláním napadnout státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku, obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se ho přímo dotýká, zúčastněná osoba pro nesprávnost výroku o zabránění věci, poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody, pro nesprávnost výroku o náhradě škody.

Osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku může jej napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí.

Odvolání musí být také odůvodněno tak, aby bylo patrné, v kterých výrocih je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo. Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda je podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného.

Pardubice 11. ledna 2024

Mgr. Jan Šlosar v. r.
předseda senátu